

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра японської філології

Кваліфікаційна робота магістра з японської філології
на тему: «Особливості використання гайрайго у різних функціональних
стилях японської мови»

Допущено до захисту

«___» _____ року

Студентки групи МПяп 51-19
факультету сходознавства
освітньо-професійної програми
Галузевий переклад: японська мова, англійська
мова
за спеціальністю 035 Філологія
спеціалізацією 035.069 Східні мови та
літератури (переклад включно), перша –
японська

Дорош Марини Олегівни

Завідувач кафедри

японської філології

Науковий керівник:

Кравець Катерина Петрівна, кандидат
філологічних наук, доцент

_____ Кравець К. П.

Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

КИЇВ 2020

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ I.	
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАПОЗИЧЕНОЇ ЛЕКСИКИ У СУЧАСНОМУ МОВОЗНАВСТВІ.....	6
1.1 Види іншомовних запозичень.....	6
1.2 Використання запозичень.....	11
Висновки до розділу I.....	13
РОЗДІЛ II.	
ОСНОВНІ ФУНКЦІОНАЛЬНІ СТИЛІ В ЯПОНСЬКІЙ МОВІ.....	15
2.1 Офіційно - діловий стиль.....	15
2.2 Публіцистичний стиль.....	16
2.3 Розмовний стиль.....	18
2.4 Художній стиль.....	21
2.5 Науковий стиль.....	23
Висновки до розділу II.....	25
РОЗДІЛ III.	
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ «ГАЙРАЙГО» У РІЗНИХ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ СТИЛЯХ ЯПОНСЬКОЇ МОВИ.....	26
3.1 «Гайрайго» у художньому стилі.....	26
3.2 «Гайрайго» в публіцистичному стилі.....	40
3.3 «Гайрайго» в науковому стилі.....	47

3.4 «Гайрайго» в розмовному стилі.....	60
3.5 «Гайрайго» в офіційно - діловому стилі.....	68
Висновки до розділу III.....	72
ВИСНОВКИ.....	74
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	76
РЕЗЮМЕ ЯПОНСЬКОЮ МОВОЮ.....	79

ВСТУП

У складі лексики кожної мови певний відсоток складають запозичення з інших мов. Деякі з них втрачають своє іншомовне забарвлення, проте інші зберігають свою фонетику та граматику.

Говорячи про лексику будь-якої мови, можемо побачити, що вона постійно змінюється та поповнюється. Слова, які раніше були часто уживаними зникають та замінюються новими, часто запозиченими словами. Такі запозичення мають місце в лексиці кожної мови. Деякі з таких слів настільки довго використовуються нами і так гармонійно звучать в мові, що інколи буває важко здогадатися про їх справжнє походження. Процес додання нових слів у мову постійний, встежити за ним майже неможливо.

Зараз запозичена лексика все більше і більше проникає у різні стилі мови. На початку, більше всього «гайрайго» можна було почути у повсякденних розмовах, в той час як зараз іншомовні слова мають свій процент використання у кожному зі стилів, торкаючись майже усіх сфер життя.

Актуальність теми даного дослідження полягає в визначенні запозичень у японській мові та їх використання в різних стилях мови. Японська лексика постійно змінюється та поповнюється новими словами або виразами іноземного походження. Актуальність визначається в тому, що встановити, який процент запозиченої лексики зараз використовують у щоденному спілкуванні.

Об'єктом дослідження роботи є запозичена лексика в японській мові.

Предметом дослідження є особливості використання іншомовних запозичень у різних функціональних стилях японської мови.

Мета нашої дипломної роботи полягає у виявленні особливостей використання гайрайго у різних функціональних стилях японської мови.

Для досягнення вказаної мети необхідно вирішити такі **завдання**:

1. Проаналізувати лексику «гайрайго» в сучасній японській мові.
2. Описати основні функціональні стилі мови.
3. Дослідити лексику з різних сфер використання.
4. Визначити роль «гайрайго» в японській мові.

Методами, що використовувалися в ході роботи були: описовий метод, який використовувався для того, щоб описати основні стилі мови; систематизація та узагальнення проаналізованого матеріалу;

Наукова новизна полягає у встановленні особливостей гайрайго у різних стилях японської мови. Були проаналізовані запозичення з різних мов, що поповнюють лексичний склад японської мови. У результаті було встановлено особливості використання гайрайго в залежності від різних сфер їх використання. Було проаналізовано кількість запозичень у кожному стилі, а також належність гайрайго до різних мов, з яких надходять запозичення.

Матеріали дослідження. Матеріалом дослідження слугували художні книжки японською мовою, статті, спеціалізовані тексти, доповіді, закони, вибірка фрагментів текстів з інтернету.

Практичне значення. Наша робота може становити інтерес для перекладачів японістів, які кожен день стикаються із текстами різних стилів, що містять в собі значну кількість запозиченої лексики.

Структура роботи: дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного із них, висновків до всієї роботи, списку використаної літератури, резюме японською мовою.

РОЗДІЛ І. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАПОЗИЧЕНОЇ ЛЕКСИКИ У СУЧАСНОМУ МОВОЗНАВСТВІ

1.1 Види іншомовних запозичень

Більшість країн в наш час підпадають під вплив глобальної лінгвокультури. Тобто поширенню англійської мови, що супроводжується також зміною моделей поведінки націй, їх взаємовідносин. Так і в японській мові ми можемо спостерігати вплив англійської мови. [1]

У лексиці «гайрайго» переважають слова запозичені з англійської мови, тому ми в своєму дослідженні детально зупинимося саме на них. За підрахунками, проведеними Державним інститутом японської мови в 1970-х рр. англійські запозичення становили 94,1% всієї лексики «гайрайго» і зараз це число, безсумнівно, збільшилася. Проте, відсоток вмісту «гайрайго» в текстах все ж залежить від характеру тексту. [2]

Згідно зі статистичними дослідженнями, серед японських загальноживаних слів «гайрайго» не менше 13%. Тобто цей відсоток вище, ніж серед японської лексики в цілому. Незважаючи на цей факт, вживання такої лексики все ж обмежено через високий ступінь жанрового маркування. В офіційних документах, газетній інформації, що стосується Японії, а також в політичній, релігійній, юридичній лексиці і в абстрактній лексиці в цілому відсоток використання гайрайго зовсім незначний. Велику роль «гайрайго» грає в сфері техніки і природничих наук, не дивлячись на те, що там широко використовується Канго. У термінології менеджменту «гайрайго» складають 53%, маркетингу - 75%, серед торгових термінів - 80%, серед комп'ютерної термінології - навіть 99%. І надзвичайно великий відсоток такої лексики в усій сфері масового споживання, де він за останні десятиліття постійно зростає. [1]

Сфери спорту, естрадної музики, кулінарії, моди майже цілком обслуговуються «гайрайго». Величезна їх кількість міститься, наприклад, в жіночих і молодіжних журналах, в туристській рекламі і т.д.

Велика частина лексики «гайрайго» відноситься до іменників, але варто відзначити, що в останнє десятиліття, запозичується все більше дієслів і прикметників. Наприклад, マックする [makkusuru] ходити в Макдональдс, キャンセルする [kyanserusuru] скасовувати, ラッキー [rakki] вдалий і багато інших. [2]

Раніше «ваго» і «гайрайго» нерідко протиставлялися один одному за принципом: традиційний і європейський. Однак, останнім часом ці відмінності стали стиратися, і, наприклад, めし [meshi] і ライス [raisu] принципово не відрізняються, все це перекладається як «рис». [12]

Як нам відомо, запозичення записуються катаканою. Спочатку запозичені слова записувалися ієрогліфами, підібраними за звучанням і схожим значенням. Звичайно, ж, катакана легше для читання, але її здатність передати смисл обмежена, тому в разі омонімії, ми можемо не зрозуміти значення деяких слів. Тому, можливо, було б краще, якщо запозичення записувалися ієрогліфами, так їх значення було б більш зрозуміло японцям, більшість з яких не сильні в розумінні «гайрайго». [1]

Однак підібрати ієрогліфи, які мають відповідне значення і звучання, - справа непросте. Але, можливо, це стримувало б темпи проникнення запозичених слів в японську мову. Подібна практика написання слів, запозичених з англійської мови на ієрогліфах, спостерігається в Китаї, де навіть

назви всесвітньо відомих брендів і торгових марок, часто пишуть на ієрогліфах. [12]

Багато запозичення зазнали радикальні зміни. Судзукі Такао пише про те, що процес запозичення в японській культурі вибірковий. Японці беруть з чужих культур лише ті елементи, які вважають за потрібне, в тому числі і в мові. Так було і в період китаїзації культури, так триває і в епоху американізації. Як відомо, «геній» японців не у винаході, а адаптації. Причому, адаптований продукт, часто виявляється нітрохи не гіршим за оригінал, але це швидше відноситься до високих технологій і інших сфер діяльності. Але, тим не менш, факт залишається фактом, і всі ми можемо спостерігати японські англійські слова і японською англійську мову. [12]

Для позначення японських слів, які в англійській мові мають інше значення або зовсім не існують, використовуються такі терміни: Japanized English («японізований англійська»), Japanglish, Japlish (Japanese English), Janglish, Engrish, Engurish, Wasei Eigo («English Made in Japan»). Але, не варто вважати, що всі запозичені слова змінили своє значення, є чимало таких, які використовуються в своєму первинному значенні. [11]

Також великого поширення набули складові слова, в яких відбувається заміна одного з компонентів. Може змінюватися перший компонент, як в «order made» (англ. Custom made «зроблений на замовлення»), «wide show» (англ. Talk show, morning show), «sharp pencil» (англ. Mechanical pencil), «hotcake» (англ. pancake), «golden time» (англ. prime time). Також може змінюватися другий компонент, як в «body check» (англ. Body search «обшук, особистий огляд»), «cash service» (англ. Cash dispenser «автомат для видачі готівки»), «TV talent» (англ. TV personality «телеведучий»), «mass communication» (англ. mass media), «cost down» (англ. cost reduction).

Бувають випадки, коли слово відрізняється від відповідного англійського порядком компонентів: «season off» (англ. Off-season). [11]

Також створюються складові слова, для яких в англійській мові не існує точних відповідностей, а можлива лише описова дефініція: «free size» (англ. One size fits all «безрозмірний»), «unit bath» (англ. Tub and shower fixture that fits one room), «bus guide» (англ. a guide on a sightseeing bus), «name value» (англ. well known name), «home drama» (англ. drama on home life). Іноді в них присутня в деякій мірі метафоричність: «paper driver» («людина, що має водійські права, але рідко сідає за кермо»), «parasite singles» і «kangaroo generation» «дорослі діти, які живуть за рахунок батьків»). [10]

Часто слова утворюються шляхом спрощення складних слів: «salary man» (англ. Salaried worker), «coin laundry» (англ. Coin operated laundry), «bed town» (англ. Bedroom town, dormitory suburb, commuter belt), «soft cream» (англ. soft serve ice cream), «engage ring» (англ. engagement ring), «fry pan» (англ. frying pan), «classic music» (англ. classical music). [10]

Нерідкі випадки, коли слова утворюються шляхом скорочення англійських слів: «anime» (англ. Animated cartoon), «appo» (англ. Appointment), «dema» (англ. Demagogy), «depart» (англ. Department store), «mass pro» (англ. mass production), «pat car» (англ. patrol car), pasoon (англ. personal computer), wapuо (англ. word processor). [10]

Слід зазначити і певну кількість запозичень з російської мови (серед них є і ті, що з'явилися до війни). Це в основному назви реалій, пов'язаних з радянським суспільним ладом: ソビエト «Рада», «колгосп», з особливостями російського побуту: クワス «квас», プロシキ «пиріжки». Один із прикладів появи (причому порівняно недавнього) російського слова іншого роду -

コムビ`ナツト «комбінат» (багатопрофільне підприємство), зараз воно широко використовується навіть у відношенні японських заводів. [9] Але більшість «гайрайго» - американізми. Багато з них цілком відповідають англійським словами з точністю до фонетичного вигляду. Це відбувається, зокрема, через майже повну відсутність в японській мові закритих складів та неможливість збігу приголосних, внаслідок чого в «гайрайго» вставляються додаткові голосні. Якщо слово проникло усним шляхом, то відмінностей ще більше: англійське d на слух сприймається як p, тому pudding «пудинг» перетворилося на пурин. [8]

Можливі злиття словосполучень в складні слова, ср яп. ホ`ケツト і rocket - кишеню, яп. アイス`クリム і ice-cream - морозиво, яп. パ`イ`ナ`ル і pine-apple - ананас, яп. マ`ス`メ`ヂ`ア і mass media - масова комунікація. Однак досить часто спостерігалися також випадки звуження та розширення значення. При багатозначності англійського слова «гайрайго» зазвичай зберігає лише одне-два значення, необов'язково основні. Звичайно, це найчастіше пов'язано з тим, що для інших значень вже є засоби вираження: кільце по-японськи ва, але обручку називають рингу (пох. з ring), дзвін - Кане, але дзвінок - беру (від запозиченого bell). [9]

Рідше зустрічаються випадки, коли якийсь із значень виявляється неактуальним: tip в сучасній англійській мові насамперед «чайові», але яп. «Тіппі» «チ`ツ`ビ` » вживається майже виключно як бейсбольний термін, оскільки саме поняття чайових практично невідомо в Японії. Буває і так, що кілька значень англійського слова в рівній мірі пов'язані з реаліями, які прийшли в Японію з США чи Європи, але деякі з них виражаються за допомогою власне японських (включаючи Канго) ресурсів: film має два

значення - «плівка» і «фільм», але фірму - лише перше з них, фільм же позначається Канго. [9]

1.2 Використання запозичень

Поява «гайрайго» у японській мові ділиться на три класи. Першими були лексеми що з'явилися в XVI-XVIII ст. В період ранніх контактів з європейцями. Зазвичай це запозичення з двох мов: португальської і голландської.

В основному це конкретна лексика, що позначає раніше невідомі в Японії предмети матеріальної культури: порт. パン «хліб», タバコ «тютюн» та ін. Голл. ビール «пиво» コーヒー «кава», グラス «скло». [13]

Ступені зберігають характер запозичення, залишається лише написання катаканою. Проте деякі слова типу タバコ «тютюн» часто пишуться ієрогліфами, підібраними за змістом (букв. «Димна трава»), зустрічається й написання цього слова хіраганою. Слово コーヒー «кава» може записуватися ієрогліфами, підібраними фонетично. [13]

Лише два класи запозичення того часу виходять за межі сфери конкретної лексики. Це християнська лексика, в основному зникла після заборони християнства в XVII ст., і деякі медичні терміни, запозичені з голландської мови у XVIII - на поч. XIX ст, наприклад コレラ «холера» та інші. [14]

Другий клас «гайрайго» складають слова, що з'явилися в японській мові після буржуазної революції 1867-1868 рр., в основному в кінці XIX - першій половині XX ст. Кількість «гайрайго» в цей період різко зростає: до 1931 р., за даними вченого Аракава Собей, тільки з англійської мови було запозичено близько 5 500 слів. У 30-40-ті роки XX ст. правлячі кола мілітаристської Японії

взяли курс на різке обмеження числа запозичення, а в роки Війни заборонили запозичення з будь-яких мов, крім німецької та італійської.

Особливістю другої половини XIX та першої половини XX ст. була велика кількість мов, з яких приходили «гайрайго». При переважанні американського варіанту англійської мови певний вплив мали німецька, французька мови та британський варіант англійської. [13]

Наприклад, німецька мова панувала у галузі медицини: до наших днів збереглися тифусу «тиф» з нім. Typhus, «пульс» з нім. Puls. Запозичення із французької зазвичай пов'язані з назвою предметів одягу та продуктів харчування: дзубон «штани» з фр. jupon, ро:бу «плаття» з фр. Robe.

Також можливий зсув значення: мадам «господиня питного закладу» з фр. madame, абекку «закохані». [14]

Серед безсумнівних запозичення з британського варіанту англійської мови можна виокремити «поштова скринька» з англ. Post. Тенісні терміни типу бори: (а не барі:) з англ. volley (барі:бо:ру «волейбол» з американського варіанту); Пристрій поштової служби і теніс прийшли в Японію з Англії, а не із США. [1]

Довоєнні «гайрайго» відносяться до лексики самого різного роду, в основному культурної (як конкретної, так и абстрактної). Суспільно-політична та науково-технічна лексика частіше створювалася з використанням методу «калькування». Бували й винятки: термінологія неорганічної хімії, що складалася в основному з канго, то спеціальна лексика органічної хімії, де будова терміну жорстко пов'язана з формулою речовини, не калькувалася, а запозичувалася. [13]

Після війни штучні бар'єри проникнення «гайрайго» були зламани, а американська окупація лише сприяла різкому збільшенню їх кількості.

Третій, найбільш силенний клас «гайрайго» становлять слова післявоєнного періоду. Їх кількість продовжує активно зростати, хоча спостерігається певна стабілізація цього процесу з 70-х рр. На думку деяких вчених у період з 1975-1985 рр. кількість нових «гайрайго» значно зменшилась порівнюючи з попередніми десятиліттями. Утім, точна їх кількість важко піддається обліку. [14]

У післявоєнні роки американізм в значній мірі витіснили раннє гайрайго. Так, у значенні «ліжка» до війни використовувалися бедді з bed и бетт з нім. Bett; Німецькі медичні терміни в основному були замінені на англійські. Німецькі терміни, однак, закріпилися в професійному жаргоні медиків. [14]

У японській мові також приходять назви корейських, китайських, індонезійських реалій. Нові запозичення з китайської зазвичай ніяк не пов'язані з ієрогліфікою і відносяться до класу гайрайго: ра:мен «китайська локшина», Пекін «Пекін» (Останнє слово за традицією пишеться ієрогліфами, проте вимовляється окремо від оригінального читання ієрогліфів). [1]

Висновки до розділу I

Ми дослідили використання «гайрайго» у японській мові, та побачили, що процент вживання запозичених слів становить не менше 15% при щоденному використанні.

Було виявлено, що при потраплянні в японську мову «гайрайго» записуються катаканою, та найчастіше зберігають свій вигляд та значення. Також «гайрайго» можуть бути зіставними, складовими, при переході в японську мову можуть спрощуватися, інколи навіть набувати нового значення.

Також було виокремлено три основних класи гайрайго, а саме:

- Лексеми XVI-XVIII ст;
- Запозичення в кінці XIX - першій половині XX ст.;
- Післявоєнні запозичення.

Найбільш чисельним класом запозичень можна вважати останній, адже він поповнюється і досі.

Було досліджено, що вживаються запозичені слова, що відносяться до різних частин мови, але найбільш часто - іменники і прикметники. Більшість запозичень відносяться до англійської та німецької мови.

РОЗДІЛ II. ОСНОВНІ ФУНКЦІОНАЛЬНІ СТИЛІ В ЯПОНСЬКІЙ МОВІ

2.1 Офіційно - діловий стиль

За нинішніх умов суспільного життя офіційно-діловий стиль мови у найтипівішій для нього писемній формі представлений у розгалуженій системі сучасних документів: оформленні автобіографій, довідок, договорів, доповідей, доручень, заяв, звітів, інструкцій, квитанцій, листів, наказів, посвідчень, постанов, правил, пояснювальних записок, протоколів, рапортів, розписок, законів, резолюцій, розпоряджень, телеграм, телефонограм, характеристик, поштових конвертів, листів і т. ін. [3, с, 69-70]

Основне функціональне призначення цього стилю регулювати ділові стосунки мовців.

Офіційно-діловий стиль мови має такі підстилі:

- Законодавчий – використовується в законотворчій сфері, регламентує та обслуговує офіційно-ділові стосунки між приватними особами. Реалізується в законах, указах, статутах, постановах, тощо.
- Дипломатичний – використовується у сфері міждержавних офіційно-ділових стосунків у галузі політики, економіки, культури. Реалізується в конвенціях, нотах, протоколах, меморандумах, договорах, тощо.
- Юридичний – використовується у юриспруденції (судочинство, розслідування).
- Адміністративно-канцелярський – використовується у професійно-виробничій сфері, правових відносинах і діловодстві.

Діловий текст характеризується високим ступенем стандартизації мови (вживання усталених словесних формул, значна частота повтору слів, зворотів, конструкцій), так і своєрідністю синтаксису (прямий порядок слів). Властивий високий ступінь одноманітності, стандарту форми, сувора регламентація розміщення та будови тексту. [18]

На утворення ділового стилю японської мови великий вплив спричинила ієрархізація суспільства - становий лад, з феодалських часів розділив японське суспільство на чотири стани: самураї, хлібороби, ремісники і торговці.

2.2 Публіцистичний стиль

Публіцистичний стиль мови використовується найчастіше в політичній, суспільній, освітній сфері. Його ознаками є точність, послідовність, та логічне викладення інформації.

Публіцистичний стиль представлений багатьма підстилями (жанрами), кожен з яких внутрішньо неоднорідний, мовно своєрідний. Наприклад, мовне оформлення передової газетної статті багато в чому не збігається з тим, що становить мовленнєву сутність ювілейної промови чи мітингового виступу або ж звичайного допису-інформації до газети чи репортажу, звіту, інтерв'ю, фейлетону, есе, повідомлення, реклами тощо. У мові немає таких слів, словосполучень, структур речення, яких не можна було б використати залежно від комунікативної потреби в публіцистичному стилі, тому Публіцистичне мовлення вважається всеосяжним. Публіцистичне мовлення найповніше, найкомпактніше й найпоказовіше реалізується в писемній формі - у газетах, в іншій суспільно-політичній літературі. [3, с. 86]

Метою публіцистичного стилю стає викладення та з'ясування певних соціально-політичних та філософських проблем, вплив на читачів або слухачів,

обговорювання суспільно-політичних та освітніх ідей у газетах і журналах, по телебаченню, під час мітингів і зібрань. [17]

Звичайною формою реалізації публіцистичного стилю є усний або друкований монолог. Публіцистичний стиль має підстилі, а саме усні різновиди радіо та телеповідомлень, коментарів; письмові різновиди, як, наприклад, стиль газетних статей, есе, оглядів, рецензій, реклами. [18]

Характерні ознаки публіцистичного стилю:

- 1) орієнтація на усне мовлення,
- 2) використання діалогічної форми мовлення (часто використовується на тлі авторського монологу),
- 3) чіткі політичні оцінки,
- 4) присутність автора,
- 5) широкий вияв авторської індивідуальності. [3, с. 87-90]

У мові японської преси багато слів із соціально-економічної та політичної галузей. Речення зазвичай синтаксично складні, використовуються бунго. Бунго (яп. 文語, «літературна мова», «мова словесності») - літературна (стандартна) форма японської мови до 1945 року, яка ґрунтується на класичній японській мові епохи Хейан. Заголовки японських публіцистичних текстів зазвичай мають яскраве експресивне навантаження, що створюється за допомогою незакінчених речень, що спонукає прочитати статтю. [4, с. 65–66] У заголовках статей як правило не вказуються часточки を, が, は, часто відсутні дієслова. Ще однією особливістю газетних текстів є велика кількість «Канго», тобто слів, написаних тільки ієрогліфами і читаються тільки по онним читанням. Оскільки графічне зображення слів інформативне, саме речення стає більш компактним, в ньому

відсутні елементи, характерні для розмовної мови. Так наприклад немає емоціональних частинок よ, さ, わ, відсутні келєども, けれど, ありませんか, часто упускається навіть дієслово зв'язка です, і речення закінчується присудком.

Наприклад: 英首相と会談する予定。 Використання в газетних текстах «Канго» супроводжується появою багатьох абревіатур іменників і дієслів. Така ж трансформація відбувається і у випадках із словами - запозиченнями. Так, наприклад, з словосполучення беруться два перші склади катакани, і утворюється новий іменник. Наприклад: パソコン - パスナル コンピュ - タ - (personal computer).

Для газетних текстів характерними є речення, які закінчуються на дієслова в пасивному стані. У газетних текстах найчастіше вживаються віддієслівні послелогои типу に関して, にわたって, にたいして. [5] В газетних статтях, тексти в більшості випадків пишуться в простих формах. При використанні одного і того ж слова в абзаці, використовується 同]. Наприклад : 英国 і 同国 «Англія». [5, с. 7-13]

2.3 Розмовний стиль

Мета цього стилю бути засобом невимушеного спілкування, живого обміну думками, з'ясування побутових стосунків. Цей особливий різновид літературної мови – найдавніший, оскільки започаткувався він ще з виникненням мови. Сфера використання розмовного стилю – щоденне неофіційне спілкування у побуті, на виробництві.

Слід розрізняти неформальне й формальне спілкування. Перше - нерегламентоване, його мета й характер значною мірою визначаються особистими (суб'єктивними) стосунками мовців. Друге - обумовлене соціальними функціями мовців, отже, регламентоване формою і змістом. Якщо звичайне спілкування заздалегідь не планується, не визначаються його мета і зміст, то ділові контакти передбачають їх попередню ретельну підготовку, визначення змісту, мети, прогнозування можливих висновків, результатів. [18]

У повсякденній розмові мовці можуть торкатися різних, зазвичай не пов'язаних між собою тем, отже, їхнє спілкування має частіше довільний інформативний характер. Ділова ж розмова, як правило, не виходить за межі визначеної теми, має конструктивний характер і підпорядкована розв'язанню конкретних завдань, досягненню заздалегідь визначеної мети. Розмовний стиль поділяється на два підстили: розмовно-побутовий, розмовно-офіційний. [6, с. 440- 442]

Розмовний стиль - один з двох основних стилів японської мови, використовуваний в неофіційному спілкуванні, насамперед у повсякденному особистому житті. В цілому він відрізняється від книжкового стилю, обслуговуючому сфери суспільно-масової життєдіяльності з типовою для них загальною установкою на офіційність спілкування.

Виділення стилів здійснюється передусім при опорі на те, що типово і характерно для даного різновиду спілкування. Тому відмінності розмовного та книжкового стилів певною мірою відносні, засновані не тільки на можливості / неможливості вживання тих чи інших засобів вираження, але і на їх частотних співвідношеннях. [18]

У сучасній мові розмовний і книжковий стилі виявляють помітну тенденцію до зближення . При цьому книжковий стиль в цілому залишається в

межах традиційних сфер вживання; розмовний же активно виходить за рамки усного повсякденно - побутового спілкування, отримуючи, як уже було сказано, те чи інше поширення в різних сферах суспільно-масової комунікації. [7]

Японська усна мова характеризується використанням більшою частиною власне японської лексики, збагаченої фразеологічними висловами. Дієслівні форми часто скорочуються: 書いている до 書いてる, 読んでおく до 読んどく, 言ってしまう до 言っちゃう, では до じゃ, なければ до なけりゃ та ін. Складні речення часто розбиваються на прості. [4]

У різних мовних ситуаціях в японській мові використовуються різні стилі розмовної мови. Розрізняються вони за ступенем ввічливості, і застосування того чи іншого стилю залежить від того до кого звернена мова: до рівного, вищого або нижчого за статусом, старшому або молодшому за віком, до знайомого або не знайомому обличчю. Основна відмінність цих стилів розмовної мови полягає переважно у використанні різних дієслівних форм, зв'язок (а також різна забарвленої лексики, в тому числі важливих і скромних варіантів деяких дієслів). [7] Тобто головним маркером рівня ввічливості мови в японській мові служить присудок.

Усього розрізняється три рівні ввічливості розмовної мови:

1. Просторіччя (вживається з добре знайомими рівними, між дітьми, в гаслах, командах або старшими по відношенню до молодших). Просторіччя характеризується вживанням простих форм теперішній майбутнього, минулого часу дієслівного присудка і зв'язки та в іменному присудку. Крім того, в просторіччі (і в повсякденній розмовній мові взагалі) часто відбувається випадання голосних.

2. Нейтрально-ввічлива мова. Вживається в розмові з малознайомими людьми, рівними по положенню з промовистою, при розмові між знайомими, при зверненні молодших до старших. Але в ній не проводиться розходження між тим хто говорить і співрозмовником, тобто присудок в цьому стилі означає дії будь-якої особи. Нейтрально-ввічлива мова характеризується вживанням зв'язки *です* та її форм в іменному присудку і дієслівних форм із суфіксом *ます* в заключному присудку. [7]

3. Чемно-ввічлива мова (кейго) (вживається в тих випадках коли говорить по статусу нижче співрозмовника, тобто для підкреслення ввічливості до іншого). Кейго характеризується вживанням безлічі дієслівних форм та синонімів нейтральних дієслів, які виражають скромність у промові про себе і шанобливість в мові про іншу особу.

2.4 Художній стиль

Художній стиль, як і всі інші мовні стилі, одночасно є і стилем мови (певним комплексом своєрідних стилетвірних засобів — тропеїчно, передусім метафорично, вживаних слів, синонімів, омонімів та ін.), і стилем мовлення, тобто писемним і усним використанням усіх стилетвірних засобів художнього стилю як особливої мовної комунікативної підсистеми. [3, с. 80]

Художній стиль – це стиль художньої літератури, що використовується у літературній творчості. Головною особливістю художнього стилю є те, що він акумулює та розчиняє у собі властивості інших стилів мовлення, а також елементи жаргонів, діалектів, що використовується як художній метод для досягнення естетичної мети автора, підпорядковуючись закону художньої необхідності. [15]

Художній стиль залежно від родів і жанрів літератури поділяється на такі підстили :

- Епічний (прозові жанри – епопея, роман, повість, оповідання, нарис).
- Ліричний (поема, балада, пісня, поезія).
- Драматичний (драма, трагедія, комедія, мелодрама, водевіль).
- Комбінований(художня публіцистика). [18]

Головні ознаки: образність, поетичний опис дійсності навіть у прозових і драматичних творах, експресія як інтенсивність вираження (урочисте, піднесене, увічливе, пестливе, лагідне, схвальне, фамільярне, жартівливе, іронічне, зневажливе, грубе й ін.), зображувальність, відсутність певної регламентації використання засобів, та способів їх поєднання, відсутність будь-яких нормувань. [6, с. 440- 442]

Щодо поетичної складової художнього стилю, найбільш традиційною формою японської поезії вважається танка, що виникли у VII—VIII ст. та написані на бунго.

Особливістю сучасної японської поезії є використання розмовного слою японської мови. Основною особливістю драматургії є розмовна мовленнєва характеристика персонажів п'єси, ремарки. Текст від автора зазвичай поєднує літературно-книжний стиль мови з розмовним. [7]

Важлива тема сучасної драми – відношення дійсності та ідеалу. Про мову драми в Японії довгий час ведеться дискусія, основним положенням якої є питання важливості психологічно обґрунтованої мовної характеристики героя, його психологічного портрета. Завдяки діяльності письменників та драматургів національна мова збагачується новими лексичними одиницями, синонімами,

сміслами. Їх творчою діяльністю визначається рівень літературної мови в цілому. [7, с. 83]

2.5 Науковий стиль

Науковий стиль мовлення є засобом спілкування в галузі науки і навчально-наукової діяльності, він належить до числа книжкових стилів літературної мови, що володіють загальними умовами функціонування і схожими мовними особливостями, серед яких: попереднє обдумування висловлювання, монологічний характер мовлення, строгий відбір мовних засобів, прагнення до нормованої мови. Поява і розвиток наукового стилю пов'язані з прогресом наукових знань у різних сферах життя і діяльності природи і людини. [8]

Науковий стиль має свої ознаки та особливості. У текстах наукового стилю часто вживаються цитати, посилання на джерела. Властива ясність і предметність тлумачень, логічна послідовність і довідність викладу, узагальненість понять і явищ, об'єктивність, точність і лаконічність висловлювань, аргументація й переконливість тверджень, однозначне пояснення причинно-наслідкових відношень, докладні висновки. Використовуються специфічні мовні засоби, а саме значна кількість термінології, наявність схем, діаграм, мап, графіків, таблиць, систем знаків і позначок, оперування абстрактними, чужомовними словами, уживання суто наукової фразеології, стійких термінологічних словосполук, відсутність емоційно-експресивної лексики, наявність виразної композиційної структури тексту (послідовний поділ на розділи, частини, пункти, підпункти, параграфи, абзаци із застосуванням нумерації), переважання різнотипних складних речень, стандартних виразів (кліше). Науковий текст - це текст, зрозумілий науковому співтовариству, текст, стильові особливості якого не заважають сприйняттю

наукової інформації. Науковий текст повинен висловити думку вченого або групи вчених так, щоб вона була зрозуміла, причому, зрозуміла правильно, усіма працівниками науки відповідного спрямування. [3, с. 74-80]

Науковий стиль має такі підстилі:

- власне науковий (монографія, рецензія, стаття, наукова доповідь, повідомлення, курсова й дипломна праця, реферат, тези), який, поділяють на науково-технічні та науково-гуманітарні тексти, науково-популярний — застосовують для дохідливого, доступного викладу інформації про наслідки складних досліджень нефахівцям, уживаючи в неспеціальних часописах і книгах навіть засоби художнього та публіцистичного стилів,
- науково-навчальний — реалізують у підручниках, лекціях, бесідах для доступного, логічного й образного викладу, що не виключає використання складників емоційності. [18]

Науковий стиль японської мови істотно відрізняється від наукового стилю української мови, своєю високою стандартизацією: обмежений його словниковий склад і набір синтаксичних засобів, що використовуються при написанні статей. Дослідження наукових текстів завжди пов'язується з особливостями наукового пізнання, а розуміння такого тексту - з засвоєнням спеціальних знань. [13]

В умовах розширюються контакти між Україною і Японією знання і розуміння вже сформованих японських стандартів практично важливо носіям української мови. Це розуміння допоможе українській стороні освоїти японський науковий досвід, а також може сприяти деякою стандартизацією українських статей близького типу. Японському науковому тексту властивий великий процент термінологічних багато ієрогліфічних з'єднань та аббревіатур.

Типові прості форми дієслів, предикативних прикметників, еліптичні (опущені) форми присудку. У філологічних наукових текстах часто зберігається велика кількість граматичних елементів старої письмової мови («бунго»), а іноді навіть історична орфографія, невласна сучасній японській мові. [11]

Висновки до розділу II

Формування конкретного функціонального стилю обумовлене внутрішньою системою ієрархічних підсистем мови. Функціональні стилі перебувають в опозиції один до всіх інших, та обумовлені сферою використання, лексичною базою, мовним призначенням, соціальним впливом, маркованими мовними засобами і разом складають стилістичну систему японської мови, в якій кожний стиль займає свою чітко окреслену нішу з виразним центром і периферією та розмитими, рухливими, «живими» межами у вигляді ситуаційних, галузевих чи жанрових різновидів.

Ми проаналізували основні функціональні стилі японської мови, а саме :

- публіцистичний;
- науковий;
- художній;
- розмовний;
- офіційно-діловий;

Були надані чіткі характеристики до кожного стилю мовлення. Також були розглянуті відмінності цих стилів у японській мові

РОЗДІЛ III. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ «ГАЙРАЙГО» У РІЗНИХ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ СТИЛЯХ ЯПОНСЬКОЇ МОВИ

3.1 «Гайрайго» у художньому стилі

Як було зазначено раніше, «гайрайго» займає значний відсоток лексики в різних стилях мови. На даний час особливість художнього стилю японської мови стало широке використання авторами розмовного стилю, що лише збільшує кількість іншомовних слів. Для того, щоб зрозуміти особливості використання «гайрайго» в художньому стилі, ми проаналізуємо уривки з романів, віршів, а також пісень.

1. 早くみんなにも食べさせたくて、俺はスピードをあげた。

[19]

Я пришвидшився, бо хотів, щоб усі з'їли якомога швидше.

2. オレは着物のなかに隠した戦利品も、平し魚、りんご、パンを地面にぶちまけた、大根、じゃがい。 [19]

Здобич, що я сховав у своєму кімоно, була плоска риба, яблука, **хліб**, розбитий об землю, редька та картопля.

3. ラーメンか。。。いな。…。熱々のスープにからんだ麺を、こうズズズッて登気よくすすってな。 [19]

Рамен?... Добре...Лапша у гарячому **супі** заспокоює та веселить.

4. クラスの中で誰もいないしけど私は違うこととしました。

[17]

В класі нікого не було, проте я думав інакше.

5. 今日は、新しくつくるアカデミーに入ってもらおう新入生をスカウトにきました。[19]

Сьогодні я **шукаю** нових студентів, що хочуть приєднатися до щойно створеної **академії**.

6. 破壊をまぬがれた宴の名残り一演壇や花やテーブルの料理が、ひどく色観せて見える。[20]

Залишки бенкету, що пережили знищення, посуд на сцені, квіти та **столи** виглядають жахливо.

7. じゃ、10グラムってことは？[20]

А як щодо 10 **грамів**?

8. 好みもスタイルも私のとそっくりの服。[20]

Одяг, що за смаком та **стилем** схожий на мене.

9. ついにベッドを振りてキッチンへいき、食料を探した。[20]

Нарешті я стряхнув **ліжку** і пішов на **кухню** шукати їжу.

10. 探してみた、が、見つかったのは古くなったパンの塊と、半分空なったスキッビーのビーナツパター、今では発酵しすぎて私以上に腐っているとおぼしきヨーグルト。[20]

Я шукав його, але знайшов старий шматок **хліба**, напівпорожню **бляшанку з квасолеви́ми горі́хами та йогурт**, який зараз перекислий і гнилий більше, ніж я.

11. いつものようにストライプのネクタイを襟元で聞く結び、ズポンの折り目は完璧。[20]

Як завжди, я зав'язую **смугасту краватку** на шиї під коміром, а складки **штанів** ідеальні.

12. コーヒーがはねて、開いたままの事件ファイルにかかった。
[20]

Кава бризнула і попала на файл, в якому йшлося про інцидент.

13. そのくせ、キャンパスに足を踏み入れるのは久しぶりだった。
[20]

Незважаючи на це, минув деякий час, відколи я приходив у **кампус**.

14. あの彼シークレットシークレット内情、届かないなんと落ち込んで解消。[20]

Я засмучуюся, що є **секрет, секрет** про цю дівчинку який мені ніколи не дізнатися.

15. 古いアルバムめぐり、ありがとうってつぶやいた。[20]

Я перегорнув старий **альбом** та написав подяку.

16. 息でくもる意の**ガラス**ふいてみたけどはるかにかすみ見る
け。[20]

Я намагалася протерти **скло**, що було мутним від мого
дихання, та воно виявилось куди більш неясним.

17. 自分がかったと思っていたのに、なんとカメが先に**ゴール**
していたのです。[19]

Я думав, що у мене все добре, проте черепаха першою
досягла **цілі**.

18. 女の子のマリーは、お父さんとお母さんから、とってもす
てきな**プレゼント**をもらいました。[20]

Дівчинка Марі отримала дуже хороший **подарунок** від батька
та матері.

19. **サイン**はなく、よくある飾り文字の**ニックネーム**もない。

Не було ні **підпису**, ні жодного декоративного буквенного
прізвиська. [19]

20. つくるは **FM** ラジオの音楽を聴きながら、時速百キロ前後
で高速道路を西に向かった車は彼をたが気に握る。[21]

Цукуру слухає музику по **FM-радіо**, і машина, що рухається на захід шосе зі швидкість близько 100 км\год, наздоганяє його.

21. 細長いガラスのテーブルの上にはレクサスの豪華なカタログが並べられていた。[21]

На витягнутому **скляному столі** вишикувався чудовий **каталог Lexus**.

22. しかしポロシャツにジーンズ、スニーカーという格好では軽く見られるかもしれない。[21]

Однак це можна помітити в **сорочці поло, джинсах та кросівках**.

23. カatalogを眺めクリーム色のマグカップにはレクサスのロゴが入っていた。[21]

Дивлячись в **каталог**, на **кружці кремового кольору** був **логотип Lexus**.

24. あるピアノのレコードを聴いているとき、それが以前に何度か耳にした曲であることに、つくるは気づいた。[21]

Слухаючи пластинку **фортепіано**, Цукуро помітив, що це була **пісня** яку він чув декілька разів раніше.

25. 「それはそうと、スフレを一食べない？とてもおいしいわよ」。[21]

«Чому б ти все-таки не з'їв **суфле**? Це дуже смачно».

26. スーツを着て、革靴を履いてきて正解だったようだとつくるは思った。[21]

Я думав, що носити костюм та шкіряне взуття – це правильна відповідь.

27. 沙羅は残ったスフレを大事そうに食べ終え、フォークを置き、口元をナプキンで丁寧に拭い、それから少し考えていた。
[21]

Сара обережно з'їла решту суфле, відклала виделку, обережно витерла рот серветкою, а потім на мить задумалася.

28. また、性的な殺人や暴行事件のデータを片っぱしからコンピューターで呼び出しほんのわずかでも関係のありそうなものが見つからないか調べました。[21]

Я також шукав дані про сексуальні вбивства та напади на комп'ютері, а також шукав все, що здавалося мало відношення до справи, навіть і незначним.

29. テーブルの上にはコーヒーカップがひとつ、ページが開きっぱなしになったフィンランド語のペーパーバックが 1 冊載っているだけだった。[21]

На столі була лише одна **кавова чашка** та одна **фінська книга у м'якому переплеті** відкрита на одній сторінці.

30. 彼らのサマーハウスの正確な位置は、**グーグル**で調べてみましょう。今日はもう**オフィス**は閉まりましたから、それを明日**プリントアウト**してあげます。[19]

Перевірте в **Google** точне місце розташування їх **дачного будиночка**. Сьогодні **офіс** зачинений, тож я роздрукую його завтра.

Ми проаналізували 30 речень з японської мови у художньому стилі. Це були уривки з новели а також із двох романів. Майже всі запозичення відносяться до класу слів щоденного ужитку, таких, що широко використовуються при спілкуванні. Велика кількість слів відноситься до теми одяг, а саме «ネクタイ», «スーにカー», «ズボン», «ポロシャツ» та харчування «パン», «スフレ», «スープ», «コーヒー».

Варто зазначити, що у новелі йдеться про події давнини, тож кількість «гайрайго» була зовсім не значною. Це в основному була лексика із сфери «їжа». Загалом, на одне просте речення припадає одне слово іншомовного походження, що відносять до першої хвилі запозичень, а саме слів з португальської мови.

Проаналізувавши романи сьогодення можна побачити, що тут процент використання «гайрайго» досить високий. Основна частина лексики відноситься так само до сфери «кухня», «їжа», «мода», проте у реченнях кількість іншомовних слів може сягати трьох. У прикладах 29 та 30 можна побачити по 4 «гайрайго» у кожному реченні.

Більшість цих слів є англіцизмами, їх можна віднести до третього класу запозичень, а саме післявоєнного «гайрайго», коли американізм почали масово проникати у японську мову. Хоча такі слова як «パン» та «ズボン», що є запозиченням з португальської та французької мов, відносяться до першого класу запозичень.

Якщо поділяти ці слова на іменники, дієслова та прикметники, можна зазначити, що більшість «гайрайго» відносяться до іменників. При проникненні у мову вони не мали відповідників у японській мові, або витіснили собою застарілі, тому стали настільки широко використаними.

У прикладі 17 ми можемо побачити «ゴールします», яке перекладається як «досягати цілі». Це слово було запозичене з англійського «to reach the goal», проте воно зазнало змін і частина фрази була втрачена, хоча переклад від цього не змінився.

У прикладі 23 зустрічається слово «マグカップ», що перекладається як «чашка». Цікаво, що це слово було утворене від двох англійських слів «mug» та «cup», обидва з яких означають чашка. Це складове слово, що при входженні в японську мову об'єднало у собі два схожих за значенням слова, при цьому нічого не втративши.

У прикладі 29 слово «ペーパーバック», що у японській мові означає книжку у м'якому переплеті, також пішло від англійського «paper bag», проте змінило своє значення, адже на англійській воно означає «паперовий мішок».

1. 夜のガラスをひらき

いちまいの緑のハンカチーフのなかに

消えてしまう

お前

のタンブラァ

青いキャバレエでは

リキュウルの星

が睡い眼をして誘いにくる。[22]

Вночі відкрийте склянку

В зеленій хустці

Зникнути

Ви

Похитування

У синьому **кабаре**

Острів Рікуру

Приходить запросити мене сонним оком.

2. それは食卓のうえの季節のフルーツです

パイプと祖父の愛した昔の蓄音機

メロンの香りする若い従妹たちよ

あなたたちは愛するか。[22]

Це сезонний **фрукт** на столі

Трубку і стрий співак, якого любив мій дідусь

Молоді сестри, які відчують запах **дині**

Чи любите Ви?

3. 突然 浅間山の頂点に大きな日没がくる

なにものかが森をつくり

ぼくは小屋にかえる

ぼくはストーブをたく

見えないリズムのことばかり考える。[22]

Раптом великий захід сонця приходить на вершину гори Асама

Щось створює ліс

Заходжу в хатину

Розпалюю **піч**

Думаю лише про невидимі **ритми**.

4. 今は今で

たとえば白いビルディングの窓から

インフレの町を見下ろしているにしても

そこにどんなちがった運命があることか。[22]

Зараз, в цю мить.

Навіть з вікна білої **будівлі**.

Навіть якщо ви дивитеся на місто **інфляції**.

Яка ж тут різна доля?

5. 話のための話はよそう。

それより黙っていよう。

最初に、静けさを集めるのだ。

それから、テーブルの上に、

花と、焼酎を置く。氷を詰めた

切子ガラスに、透明な焼酎を滴らし、

目の高さにかかげて、

日の光を称え、すこしずつ

溶けてゆく氷の音に耳を澄ます。

そうやって、失くしたことばを探す。[22]

Історія для історії здається непоганою.

Промовчимо.

По-перше, збери спокій.

Потім на **столі**,

Розмістіть квіти і шочу.

Набиті льодом

Капніть прозоре шочу на гранене **скло**,

На рівні очей,

На честь сонячного світла, потроху

Прислухайтесь до звуку танення льоду.

Таким чином, шукайте загублені слова.

6. 誰も誰もシルエット。[22]

Чийсь, чийсь силует.

7. 終わらないエピソードの果てに編めたら雪との親いが今。

[22]

Якщо зможеш дожити до кінці безкінечного **епізоду**.

8. 闇を見上げるだけの僕じゃ、浮かぶ方法もないダイバー。

[22]

Я просто дивлюся вгору на темряву, мені нема можливості **плисти**.

9. 歪なメロディーでできた、愛されるべき生き物だ。 [22]

Улюблена істота зі спотвореною **мелодією**.

10. どのドアノックして開けたらいい? [23]

У які **двері** слід **постукати**, щоб відчинити?

11. 五十歩以上も先歩いて猪突猛進なスタイル。 [22]

Стиль, що мчить, що йде понад п'ятдесят кроків вперед.

12. ぶっきらぼうの心にグッとくろ明日をつかみたいんだ。 [23]

Я хочу **схопити** завтрашній день, який прийде мені в серце.

13. **ガレージ**から勢い任せ飛び出した。 [22]

Полишивши імпульси, вискочив з **гаража**.

14. 目的地は南へ踏み込んでいくペダルは海の方。[22]

Пункт призначення рухається на південь, **педаль** - у бік моря.

15. 地図なんて見ない決められたようなルートはイヤ。[23]

Мені не подобається **маршрут**, що я бачив на карті.

16. 一心不乱に描く一直線ラインは。[23]

Пряма **лінія**, що ви малюєте простим способом.

17. 僕にしか見れないパノラマへ続く。[23]

Перейдемо до тої **панорами**, що бачу тільки я.

18. どんなにハングリでもアングリーでもドンブリ食ってダンシング。[23]

Не важливо, наскільки **голодний** чи **злий**, все одно **танцюй**.

19. アスファルトに虹がかかるように。[23]

Як **веселка** на асфальті.

20. 神様が作ったテストだから難しいんだ。[23]

Це важко, бо це **випробування**, яке дав Бог.

Проаналізувавши ще 20 уривків написаних у художньому стилі, перші 5 з яких було взято з віршів, як більш давніх часів так і сучасних авторів, можна з

впевненістю сказати, що слова іноземного походження в них використовуються рідко. Якщо порівнювати вірші з уривками із романів, то у віршах використовуються загалом слова, що не мають відповідників у японській мові, в той час, як у романах деякими «гайрайго» просто замінено класичні японські слова.

В прикладі номер 2 слово фрукти автор записав як «フルーツ», хоча існують японські відповідники «果物». Це вірш сучасного автора, тому скоріше за все він використав «гайрайго», як спосіб повернення уваги, адже такий метод є популярним.

Майже вся інша запозичена лексика у віршах відноситься до періоду раннього запозичення, а саме до 1 класу «гайрайго».

Що ж стосується уривків з пісень то більшість запозичень можна віднести до сфери повсякденного життя. У прикладі 18 використовуються такі слова як «ハングリ», «アングリ», «ダンシング». Всі ці слова мають відповідники у японській мові. В цій пісні вони було використані виключно з метою привернення уваги, адже такі пісні отримують більшу популярність серед молоді. Так само на «гайрайго» були замінені слова у прикладах 8, 12 та 16.

Загалом, проаналізувавши значну кількість прикладів японською мовою у художньому стилі, ми можемо зробити висновки, що близько 25-30% лексики у творах становлять запозичені слова. Більшість з них відносяться до сфери повсякденного життя, кухня, мода. Ці слова зазвичай використовують через те, що в японській мові їм не має еквіваленту, або ж через те що цими словами так часто користуються, що вони просто витіснили собою споконвічно традиційні японські терміни. 90% «гайрайго», якими користуються у текстах художнього

стилю є англіцизмами, їх відносять до третього класу «гайраго», або так званих «післявоєених гайрайго».

3.2 «Гайрайго» в публіцистичному стилі

Найбільш класичним представленням публіцистичного стилю є газети та журнали. Широке використання запозичень у друкованих ЗМІ Японії не викликає сумнівів. Найбільша їх кількість зустрічається в журналах, орієнтованих на молодь. В цьому розділі ми розглянемо використання «гайрайго» в друкованих виданнях.

1. 即、憧れの小顔にケイトの新作パウダー&チークで骨格リメイク。[24]

Негайно **переробіть** структуру новою пудрою та тиком **«Кейт»** на бажане на маленькому обличчі.

2. のっぺりとした印象の顔も、ホリ深顔や立体小顔に見せてくれる「骨格リメイク」コスメが大人気のケイト。[24]

Косметика Кейт дуже популярна завдяки своїй косметиці **«римейк структури»**, завдяки якій ваше обличчя виглядає плоским, глибоким або маленьким.

3. この秋ベースメイクシリーズに、3種類の新作アイテムが仲間入りです。[24]

Восени до **базової серії** макіяжу приєднуються три **новинки**.

4. 「3D リメイクプレストパウダー」は、マットとツヤの 2 色がセットされた仕上げパウダー。[24]

«3D **Remake Prest Powder**» - це фінішна пудра в **наборі** у двох кольорах, **матовий** та **глянсовий**.

5. コーラルニュアンスで血色をアップし、メリハリのある小顔印象に導いてくれます。[24]

Кораловий відтінок покращує колір обличчя та призводить до отримання чіткого враження на обличчі.

6. 隣のハイライトパウダーは、ほんのり赤みを帯びているので白浮きせず自然と高さを出すことができます。[24]

Порошок для мелірування біля нього має легкий червонуватий відтінок, тому він не виглядає білим і може бути природним чином піднятий.

7. 発色カラーの上にハイライトカラーを重ねるだけで、即小顔印象に。[24]

Негайно зробіть невелике враження на обличчі, просто наклавши виділений **колір** на **хайлайтер**.

8. これはストック分も買い！ラサーナのトリートメントに幻の香りが限定復活。[24]

Не пропустіть цю акцію! Обмежене відродження фантомного аромату для лікування.

9. 海藻をはじめ天然由来の成分で、うるうるツヤツヤの美髪へと導いてくれる実力派ヘアケアアイテムが揃っています。[24]

У нас є ряд талановитих засобів по догляду за волоссям, які є **природними інгредієнтами**, такими як морські водорості, і призводять до зволоженого та блискучого волосся.

10. とくに、毎日のスタイリングでアイロンやコテが欠かせない女子たちから絶大な支持を得ているのが「ラサーナ 海藻ヘアエッセンス ヒートメモリー」。[24]

Зокрема, «Есенція тепла для волосся з морських водоростей ласа» отримала величезну підтримку від дівчат, яким для повсякденного укладання потрібні праски.

11. オイルタイプの洗い流さないトリートメントで、ダメージヘアを集中補修しながらストレートやカールを形状記憶できる新発想のヘアエッセンスです。[24]

Не змиваемий засіб на **основі масла**, що являє собою нову концепцію **есенції** для волосся, що дозволить використовувати як на **прямі** так і **кучеряві** волоси, одночасно інтенсивно відновлює **пошкодження** волосся.

12. 2019年に限定発売された「ピンクグレープフルーツの香り」は、2週間で欠品になるほど大好評でしたが、この秋数量限定で再販が決定！前回買い逃した人や、ストックが欲しかった人は要チェックです！[25]

«Аромат рожевого грейпфрута», який вийшов на обмежений час у 2019 році, був настільки популярним, що його не було в наявності через два тижні, але цієї осені він буде перепроданий в обмеженій кількості! **Перевірте** це, якщо ви пропустили останню покупку або хотіли купити **про запас!**

13. 秋のボトムにおすすめなカーキパンツのコーデを特集。[25]

Рекомендовані **вбрання штанів хакі**, рекомендовані для осіннього низу.

14. ボーダートップスなどカジュアルなアイテムと合わせたり、甘めのトップスと合わせたり、カーキパンツのおすすめコーデが揃ってます！[25]

Ви можете поєднувати його з випадковими речами, такими як **футболка з обляміркою**, або **короткі топи**, і ми рекомендуємо це вбрання для **штанів хакі!**

15. カジュアルな印象がプラスされるカーキパンツは、ブラウスなどのフェミニンなトップスとも相性。[25]

Штани кольору хакі, які створюють **невимушені** враження, чудово поєднуються з жіночними **топами**, такими як **блузи**.

16. **Ганса** ааран **Айтем** а **Фемінін** на **Корде** а **Гавсерто**, ошяреппоі **Керкіпантс** а **Арун** ппоса а **Конале** ган а **Фушете** **Куре** **Масу**. [25]

Модні штани кольору хакі доааауа **Зрілого** та **М'якого** **Віаауа** **Вашим** **Милім** **Речам** та **Жіночним** **Вбранням**.

17. **Керкіпантс** та **Нейбіеркорто** та **Борааеркаааа** та **Аа** **Бааа**. [25]

Штани кольору хакі, **Аемо-сіне** **Пальто**, **Кофта** **З** **Вірізом** **І** **Облямівкою** та **Аервона** **Сумка**.

18. **Клірін** на **Аа** **Блауас** а, **Арун** ппоса **Аерпаардпантс** а **Гавсерте** **Кілеіме** а. [25]

Оааа **Аіау** **Аілу** **Блузку** **Зі** **Звуаенімі** **Штанамі** **Класіаного** **Стілу** **Аа** **Аарного** **Віаауа**.

19. **Аеме** **Аа** **Блауас** а **Уест** а **ІН** **Сеау** **Ао** **Аа** **Аілуетто** **Ае**, **Кіме** **Суаіне** **Аілакуші** **Корде** а **Аашааае**. [25]

Аоаа **Блуза** **Аакого** **Аамого** **Сілуету**, та **Не** **На** **Ааліі**, **Ауае** **Завершааааа** **У** **Невімушеному**, **Не** **Занааао** **Аааурунному** **Аарааі**.

20. 締め色はベージュやブラウン小物でナチュラルに。 [25]

Колір, що стягує - це **бежеві** або **коричневі** аксесуари для **природного** вигляду.

21. **романтик**な香りにときめく**ボーテ デュ サエ**の名品ハンドクリーム。 [25]

Шедевр **крему** для рук **«Beaute du Sae»** з **романтичним** ароматом.

22. 心から**リラックス**できるような**上質な**香りと心地のよい使用感で人気の**自然派ボディケア**コスメブランド「**ボーテ デュ サエ**」。 [25]

«Bote du Sae» - це популярний **бренд** **натуральної** косметики для догляду за тілом з високоякісним ароматом, який змушує вас почуватися **розслабленими** та комфортними.

23. **ボーテ デュ サエ**のハンドクリームには、**オーガニックシア**バターをはじめ、保湿効果の高い**はちみつ**や**アロエベラエキス**が配合されています。 [25]

Крем для рук **«Beaute du Sae»** містить **органічне масло ши**, мед та екстракт алое вера, які мають високий зволожуючий ефект.

24. この秋は、上品なユリと優雅なガーデニアがエレガントな「リリーガーデニア」の香りが登場。 [25]

Цієї осені буде представлений аромат «Лілії Гарденії», дуже елегантний з ліліями та гарденією.

25. さらに、甘い果実に渋みをブレンドした大人気の「ペアベリー」が、ベーシックサイズになって登場です。 [25]

Крім того, популярний бренд «Pair Berry», який є сумішшю солодких фруктів і терпкості, зараз доступний у базовому розмірі.

Ми проаналізували 25 уривків японською мовою у публіцистичному стилі. Всі вони були взяті із на даний час популярних молодіжних журналів.

Розглянувши вживання лексики «гайрайго» на обкладинках журналів можна прийти до висновку що процент використання його тут дуже великий. Це можна пояснити, тим, що модні журнали тісно пов'язані зі сферою сучасного споживання і рекламою. Як нам відомо, саме в цих сферах запозичені слова використовуються найбільш часто. До того ж, перша сторінка журналу має бути максимально привабливою, щоб на неї звернув увагу читач. Саме для акцентування уваги і використовують запозичену лексику, адже основна цільова аудиторія це молоді люди.

У текстах статей в основному вживаються іменники, що позначають реалії світу моди, для яких немає японської назви, або мають японський еквівалент, що практично вийшов з ужитку. Запозичені слова у текстах журналів відносяться до різних частин мови, не тільки іменники, а тож прикметники та дієслова.

Нерідко фраза записується на японській мові, але в ній є одне англійське слово. І навпаки. До цього слова можуть приєднуватися японські граматичні показники.

Також варто зазначити, що в текстах на «гайрайго» замінюються навіть такі слова, що мають відповідник в японській мові, до того ж цей відповідник не є застарілим. Так, наприклад, у реченні 20, коричневий записано як «ブラウン», хоча й існує «茶色».

Можна також побачити, що велике використання запозичених слів має сфера «моди». Такі слова як «ブラウс», «テーパードパンツ», «トップス», «ボトム» часто використовуються у текстах, хоча деякі з них також мають відповідники японською мовою.

Загалом, всі лексичні одиниці «гайрайго» в проаналізованих реченнях відносяться до англіцизмів, що активно проникають в японську мову навіть зараз, адже саме в наш час індустрія моди та краси привертає особливу увагу читачів, та набирає обертів. Можна також зазначити, що процент «гайрайго» в друкованих журналах може сягати 70%, а в деяких випадках і зовсім 90%.

3.3 «Гайрайго» в науковому стилі

Науковий стиль японської мови вирізняється тим, що в великій мірі насичений іншомовними запозиченнями. До наукового стилю відносяться науково-технічні та науково-гуманітарні тексти. За останніми дослідженнями процент «гайрайго» в текстах цього стилю міг становити близько 90%. Основною кількістю запозичень тут виступають терміни, що були запозичені з німецькою та англійської мов.

1. あのクランケは腎臓病に苦しんでいます。[26]

Той пацієнт страждає на захворювання нирок.

2. ウイルスの存在は、ウイルス粒子という実体ではなく、病気を起こす要素として見つかった[26]

Існування вірусу було виявлено не як речовина, яка називається вірусною частинкою, а як елемент, що викликає захворювання.

3. 内因性のアレルゲンによるアレルギー反応が病態となっている点異なるが、その機序は同一である。[26]

Механізм однаковий, за винятком того, що патологічний стан - це алергічна реакція, спричинена ендогенним алергеном.

4. IgG というタイプの免疫グロブリンが、抗原を有する自己の細胞に結合し、それを認識した白血球が細胞を破壊する反応である。[26]

IgG, різновид імуноглобуліну, зв'язується із власними клітинами, що мають антиген, а лейкоцити, які його розпізнають, руйнують клітини.

5. ペニシリンアレルギーも、II型アレルギーの一種である。

Алергія на пеніцилін - це також алергія II типу.

6. Th1 細胞とマクロファージによる反応でありツベルクリン反応、接触性皮膚炎がこれに含まれる。[27]

Це реакція між клітинами Th1 та **макрофагами** і включає реакцію Туберкріна та контактний дерматит.

7. アレルギー疾患を調べるための検査としては血清 TARC、RAST、プリックテスト、経口誘発試験、リンパ球幼若化試験やリンパ球刺激試験、パッチテストなどが知られている。[27]

Відомі тести для дослідження **алергічних** захворювань включають сироватковий TARC, RAST, **тест на укол**, тест на провокацію через ротову порожнину, тест на вибухові дії **лімфоцитів**, тест на стимуляцію **лімфоцитів** та **тест на пластир**.

8. むくみの原因として腎臓病はとても多く、むくみの症状がみられる場合は、急性腎炎、慢性腎炎、ネフローゼ症候群、腎不全などの可能性が疑われます。[27]

Захворювання нирок є дуже поширеною причиною набряку, і при наявності симптомів набряку можна підозрювати гострий нефрит, хронічний нефрит, синдром **нефрозу**, ниркову недостатність тощо.

9. 食事療法を無理なく続けていくためには、**タンパク質**を低く抑えてある市販の食品（タンパク調整食）や、塩分、**カリウム**、

リンなどを調整した食品、エネルギーを補うための治療用特殊食品などを利用する方法もあります。[27]

Для того, щоб без труднощів продовжувати дієту, комерційно доступні продукти з низьким вмістом **білка** (продукти з коригуванням білка), продукти з коригуванням солі, **калію**, **фосфору** тощо, а також спеціальні лікувальні продукти для доповнення **енергією** Ви також можете використовувати їх.

10. この不整脈に対する唯一の治療が電気ショック（除細動）です。[28]

Єдиним методом лікування цієї аритмії є ураження **електричним струмом** (дефібриляція).

11. それから、そばにいる人が心肺蘇生法（人工呼吸と心臓マッサージ）を行います。[28]

Потім людина поруч виконає серцево-легеневу реанімацію (штучне дихання та **масаж** серця).

12. パッドを貼るまで協力者に心肺蘇生法を続けてもらいます。
[28]

Попросіть співробітників продовжувати серцево-легеневу реанімацію, поки ви не **накладете подушечку**.

13. 主に南極大陸で繁殖するのはコウテイペンギンとアデリーペンギンの 2 種のみである。ほかに、ジェンツーペンギン・マカロ

ニペンギン・ヒゲペンギンの 3 種は、南極大陸の中でも比較的温暖な南極半島にも繁殖地があるが、主な繁殖地は南極周辺の島である。[28]

Є лише два види, які гніздяться в основному на антарктичному континенті - **пінгвін Котей і пінгвін Аделі**. Крім того, три види пінгвінів **Генту, Пінгвін Макароні та Пінгвін Хіге** мають місця для розмноження на Антарктичному півострові, який є відносно теплим на антарктичному континенті, але основними місцями розмноження є острови навколо Антарктики.

14. 商業捕鯨時代には日本の捕鯨船が南氷洋でクジラとともにペンギンを生け捕りにして持ち帰り、動物園や水族館に譲渡されて飼育・展示されていた。[28]

Під час комерційної ери китів японські човнові кити ловили живих **пінгвінів** китами в Південному Крижаному океані, забирали їх додому та передавали в зоопарки та акваріуми для розведення та виставки.

15. 気温が -10°C - 0°C 位の比較的暖かい環境下では、霰へのライミングに伴う潜熱で霰の表面が溶けて水膜ができる。[28]

У відносно теплому середовищі з температурою від -10°C до 0°C приховане тепло, пов'язане з вапнування на **серпанку**, тане поверхню і утворює водяну плівку.

16. ステップリーダーが複数であるのに対し、ステップリーダーと結合するストリーマは 1 ないしは数個までであり、結果、主電撃として目視確認できる放電路は少なくなる。[29]

Незважаючи на те, що існує декілька **крокових лідерів**, лише один або кілька **стрімерів** можуть поєднуватися з лідером, що призводить до меншої кількості шляхів розряду, що може бути візуально підтверджено як основний струм.

17. 国内で感染が確認された人は、空港の検疫などを含め 10 万 5082 人、クルーズ船の乗客・乗員が 712 人で、合わせて 10 万 5794 人となっています。[28]

Кількість людей, які підтвердили зараження в Японії, становить 105 082, включаючи карантин аеропорту, а кількість пасажирів та екіпажу на **круїзних** суднах - 712, загалом 105 794.

18. 様々な理由から毎年流行する季節性インフルエンザとは非常に異なる、より深刻な感染症です。[28]

Це більш серйозне інфекційне захворювання, яке сильно відрізняється від сезонного **грипу**, який з різних причин поширений щороку.

19. まず、潜伏期間が 2-3 日のインフルエンザに比べ、新型コロナウイルスの場合は感染から症状が現れるまでに 14 日間の潜伏期間があります。[28]

По-перше, у порівнянні з **грипом**, який має латентний період 2-3 дні, новий **коронавірус** має 14-денний латентний період від зараження до появи симптомів.

20. 定期的に、徹底した手洗いを心掛け、**アルコール**を含む液体や石鹸と水で手を綺麗に洗いましょう。[28]

Регулярно ретельно мийте руки та ретельно мийте руки **спиртовмісними** рідинами, милом та водою. [28]

21. 新型ウイルスのアウトブレイク（大流行）の最中、中国の習近平国家主席は10日、**マスク姿**で珍しく公の場に登場した。[28]

Під час **спалаху нового вірусу** (пандемії) за 10 днів з'явився Сі Цзіньпін Цзиньтао з Китаю, було закликано носити **маску** в скупченнях людей. [28]

22. また『あらしのよるに』のガブ、『おれたちともだち』シリーズのオオカミさんのように主役のパートナーとして登場する作品が現れるようになってきた。**ロシアのアニメーション『狐と兎』**でもウサギを手助けする**キャラクター**のひとりとしてオオカミが登場する。また、**アメリカのファンタジー小説『ベルガリアード物語』**に登場する老魔術師ベルガラスとその妻ポレドラなども、主人公を助ける重要な**キャラクター**である。[28]

Також з'являються твори, які виступають у ролі головних героїв, такі як газда «Бурі Йоруні» та вовк із серії «Наші друзі». Вовк з'являється як один із персонажів, який допомагає кроликам в **російській анімації** «Кіцуне до Кролика». Крім того, старий фокусник Беглас та його дружина Поледра, які з'являються в **американському фентезійному романі** «Бергаріада Моногатарі», також є важливими **персонажами**, які допомагають головному герою.

23. ノイローゼという病名を聞いたことがありますか？「育児ノイローゼ」という言葉があったり、ゲーテやゴッホなど芸術家がノイローゼだったという話があったり、昔から存在した病気というイメージがあるかと思います。[28]

Ви коли-небудь чули про назву **невроз**? Є слово «**невроз**, що виховує дітей», є історія, що такі художники, як Гете та Гох, були **невротиками**, і я думаю, що існує **образ** хвороби, яка існує вже давно.

24. ワクチンの代表的なものとして「生ワクチン」と「不活化ワクチン」及び「トキソイド」があります。[28]

Типовими **вакцинами** є «**жива вакцина**», «**інактивована вакцина**» та «**анатоксин**».

25. 不活化ワクチンとして分類されることもあります。ジフテリア、破傷風のワクチンは、トキソイドです。[29]

Його також можна класифікувати як інактивовану **вакцину**.

Вакцина проти дифтерії, правця - є **анатоксином**.

Проаналізувавши 25 прикладів речень японською мовою у науковому стилі, можна зробити висновки, що запозичена лексика широко використовується у сфері медицини. Загалом, на одне речення у сфері «медицина» може припадати до 4 «гайрайго». Більша частина з них є запозиченнями з німецькою мови, наприклад «ジフテリア», «クランケ». ці слова були запозичені у період XVIII - на поч. XIX ст., та зараз не відносяться до жодного класу «гайрайго», так як в певний час зникали з японської мови. На даний час відстежити проникнення таких слів майже неможливо.

Значна кількість запозиченої лексики відноситься до англіцизмів, у більшій мірі це слова, що не мають відповідників у японській мові, або ж слова, що замінили класичні японські слова.

У прикладі 10 можемо побачити використання слова «シヨツク», хоча воно має свій відповідник у японській мові «除細動».

Загалом, більша кількість слів відноситься до сфери медицини та лікування хвороби, а також конкретної термінології. «Гайрайго» тут передаються чітко, без зміни значення та порядку написання. В науковому стилі не має складових слів, майже не відбуваються спрощення. Процент використання «гайрайго» може складати 50%.

1. 仕事、ゲーム、5G ストリーミングなど、目的に合わせてデバイスを選択できます。[30]

Ви можете вибрати **пристрій**, який відповідає вашим цілям, наприклад, робота, **ігри**, **потокове передавання 5G** тощо.

2. 24,000 を超える種類の Android スマートフォンとタブレットから、あなたにピッタリなデバイスがきっと見つかるはずです。

[30]

Маючи понад 24 000 **смартфонів** та **планшетів** Android, ви обов'язково знайдете відповідний **пристрій** для себе.

3. エントリーレベルのスマートフォンでも優れた操作性を実現。

[30]

Відмінна **працездатність** навіть на **смартфонах** початкового рівня.

4. ナビゲーションもメッセージ送信もハンズフリーで行えます。

[30]

Навігація та надсилання **повідомлень** є вільними.

5. スマートフォンを接続するだけです。 [30]

Просто підключіть свій **смартфон**.

6. 最新のドキュメント、コードラボのチュートリアル、早期レビューをご覧ください。 [30]

Дивіться останню **документацію**, підручники з **лабораторної роботи з кодами** та **попередні** перегляди.

7. iPhone の場合、Apple 社直営の「App Store」からアプリをダウンロードする。[31]

Для iPhone завантажте програму з безпосередньо керованого Apple Store «App Store».

8. 例えば「Galaxy Note8」では、LINE やフェイスブックなどで 2 つのアカウントを使える「デュアルメッセンジャー」という機能が搭載されている。[31]

Наприклад, «Galaxy Note8» має функцію під назвою «Dual Messenger», яка дозволяє використовувати два **облікові записи** на LINE та Facebook.

9. シーンに合わせてカメラ設定を自動的に最適化してくれるため、ワンランク上の写真を撮影できるのも魅力だ。[31]

Налаштування **камери** автоматично оптимізуються відповідно до **сцени**, тому також привабливо мати можливість робити **якісніші** фотографії.

10. デバイスの Android バージョン番号、セキュリティアップデート レベル、Google Play システムレベルは、設定アプリで確認できます。[33]

Графіки оновлення залежать від **пристрою, виробника** та оператора мобільного зв'язку.

15. 開始したアップデートのダウンロードが完了しない場合は、数日経ってから自動的に再試行されます。[32]

Якщо **завантажене оновлення** не буде завершено, воно буде автоматично повторене через кілька днів.

За останніми дослідженнями, кількість «гайрайго» в текстах наукового стилю, що стосуються технологій та сфери ІТ, становить до 99%. На поданих прикладах, ми можемо побачити, що процент запозиченої лексики тут і справді дуже високий. В середньому це 4-5 слів на одне складне речення. Більшість запозичень тут виступають іменниками, що відносяться до сфери технологій. Рідко можна побачити складові «гайрайго», що відносяться до дієслів.

Всі ці запозичення відносять до останнього класу запозичень, а більшість з них потрапляє у японську мову і у наш час, адже сфера сучасних технологій зараз активно розвивається. Всі слова тут є запозиченими з англійської мови, адже в японській мові відповідників цих слів просто не існує, а отже японці активно користуються запозиченою лексикою, вона стає для них звичною, перетворюється в лексику щоденного використання.

Проаналізувавши всі приклади речень у науковому стилі, можна зазначити, що тут переважають запозичення із сфери «медицина», «технології», «навколишнє середовище».

Більшість слів становлять іменники, проте зустрічаються прикметники та дієслова. «Гайрайго» не змінюється при написанні, повністю передає смисл оригіналу. Запозичення зі сфери медицина припадають до запозичень у XVIII

ст., вони є запозиченнями з німецькою та голландської мови. В усіх інших випадках майже усі запозичення є англіцизмами, що активно запозичуються у наш час, а отже відносяться до третього класу запозичень.

3.4 «Гайрайго» у розмовному стилі

Розмовний стиль це щоденне спілкування. У сучасній Японії серед молоді можна зазначити зростаючу тенденцію до використання «гайрайго» в розмові. Для молодого населення вживання іноземних слів у мові здається крутим, таким, що може привертати до них увагу.

Це може бути будь-яка лексика, проте найчастішою є сфера повсякденного життя. Це слова як такі, що вже давно проникли у японську мову, так і ті, що проникають у неї кожного дня.

1. なんか PDR さんからアダムドライバーになっとるがな。

Якось PDR-сан стане **водієм** Адама.

2. 今朝は、お気に入りのカフェに行き、モーニングセットのパンとコーヒーを注文した。

Сьогодні вранці я зайшов до свого улюбленого **кафе** і замовив **ранковий набір хліба та кави**.

3. 食後はテレビを見ながら過ごした。

Після їжі я проводив час за **телевізором**.

4. 妹さんは誰似かは思いつかないけどめっちゃくちゃ僕のタイプです。

Я не можу придумати, на кого схожа моя сестра, але це мій **тип**.

5. 今年の 9 月から中国留学をするので、今っぽい言葉やスラ
ングを教えてください、とっっても助かります！

Я навчатимусь у Китаї з вересня цього року, тому було б дуже
корисно, якби ви навчили мене деяких сучасних слів та сленгу!

6. リクエストというか気になることなんですけど、センター試
験の外国語試験の中の"中国語"ってどれくらいの難しさなのか気
になってます、一度解いてみてほしいです。

У мене **прохання**, але мені цікаво, наскільки складним
є «китайський» на іспиті з іноземної мови **центрального** іспиту,
я хочу, щоб ви його один раз вирішили.

7. 高校で中国語を学べる機会が少なく、アプリで勉強をし
ています！helloChinese というアプリを使ってるのですがこれがネ
イティブの方からして、いいのか教えて欲しいです。

У мене не так багато можливостей вивчати китайську мову в
середній школі, тому я навчаюся за допомогою **програми!** Я
використовую **додаток**, який називається helloChinese, але я хотів
би, щоб **місцеві жителі** сказали мені, чи це нормально.

8. 最後の...ジェネレーションギャップには、ビックリしました。

Останнє ... Мене здивував **розрив поколінь**.

9. 皇女様罰ゲーム有り戦にめっぽう弱い気がしますわね。

Гра принцеси з покаранням Так, я відчуваю, що дуже слабкий у бою.

10. 特殊ルール麻雀まじでおもしろすぎる。

Спеціальні **правила** Маджонг насправді занадто забавні.

11. パンジー、ビオラは花壇に植えてましたが、今年は鉢に挑戦してみます。

На клумбі посадили **анютки** та **Віолу**, але цього року я спробую у горщику.

12. 9号鉢にかなりのボリューム感のあるお花を6鉢は、今までに経験がありません。

Я ніколи не бачив 6 горщиків з квітами зі значним **обсягом** у горщику.

13. あなたはベターテストだよね。

Так ти **бета-тестувальник**.

14. 私は萱場明彦で、今まで私はこの世界をコントロールです。

Я Каяба Акіхіко, і зараз я **контролюю** цей світ.

15. プレイヤー、すでにメインメニューログアウトボタンもない。

Гравці, в головному меню більше не має кнопки виходу.

16. あああ、ごめんね私はバッテリーがないに。

Ах, пробач, в мене немає батарейки.

17. メディアで、このゲームを見つけました！

Я знайшов цю гру у газетах!

18. あの難しいデーズゲームをクリアしました。

Я пройшов цю складну смертельну гру.

19. うああ、佐藤さんこのコートは本当に可愛いです。

Вау, Сато сан, ваше пальто таке миле!

20. ダンくん、今日ピクニックへ行きたいんですか？私のママはハムサンドイッチを作った。

Дан, хочеш завтра піти на пікнік? Моя мама приготували сендвічі з ветчиною.

21. 私のハウスでキチンは本当おおきだね。

У моєму домі справді велика кухня.

22. 昨日は私の好きなビスケットを買いました。

Вчора я купив свої улюблені тістечка.

23. ざっと、セカンドオピニオンみたいに聞くのも OK!

Тож, слухати думку інших теж непогано.

24. 大学生のダンスが見物だ。

Танці студентів справді видовищні.

25. 昨日、フレンドとリニューアルオープンしたショップに行った。

Вчора я пішов до відчиненого магазину з другом.

26. 途中、ドライブを楽しみながら寄った場所でハンバーガーをテイクアウトした。

По дорозі я взяв гамбургер із собою і насолоджувався поїздкою.

27. 総合司会を榊太一アナウンサーと徳島えりかアナウンサーが務める『ZIP!』

ZIP!". Генеральними модераторами є Тайчі Масу та Еріка Токусіма.

28. 曜日パーソナリティーとして、風間俊介さん、山下健二郎さん、工藤阿須加さん、田中直樹さん、吉田沙保里さんが出演しています。

Шунсуке Казама, Кенджіро Ямасіта, Асука Кудо, Наокі Танака та Саорі Йошіда з'являються в неділю як **особистості**.

29. 明後日、学校で先生にプレゼントを差し上げるつもりです。

Післязавтра я вручу подарунок своєму вчителю в школі.

30. 明日、学校からパーティに行く。

Завтра йди на **вечірку** зі школи.

31. 金曜日に由美さんの家でパーティーがあります。

У п'ятницю в будинку Юмі буде **вечірка**.

32. 今日、カフェテリアで寿司を食べました。

Сьогодні я їв суші в їдальні.

33. 科学のクラスは10時からです。

Початок уроку природознавства о 10 годині.

34. 日本からロシアまで何キロメートルですか。

Скільки кілометрів від Японії до Росії?

35. 私はリンゴとオレンジとレモンと好きです。

Мені подобаються яблука, апельсини та лимони.

36. なんかサッカーやってそう。

Давайте пограємо у футбол.

37. 私の最近の趣味はスケートボードとマウンテンバイクです。

Мої останні хобі - скейтбординг та гірський велосипед.

38. 次はキャンプやトレイルランニングに挑戦してみたいです。

Далі, я хотів би спробувати кемпінг та біг.

39. 見方を変えると、漢語は細かなニュアンスを表現できると
考えられるね！

З іншої точки зору, здається, китайці можуть висловити тонкі
нюанси!

40. 海外ではロックダウンを実施している。

Блокування здійснюється за кордоном.

41. クエスチョンに対してアンサーする。

Дайте відповідь на запитання.

Ми надали приклади речень японською мовою у розмовному стилі. Це були різні діалоги абсолютно різних за віком людей. Іншомовна лексика активно використовується при щоденному спілкуванні як між дітьми та підлітками, так і між людьми більшого віку. Це були слова зі сфери повсякденного життя, їх активно використовують при щоденному спілкуванні. «Гайрайго» в розмовному стилі важко віднести до якоїсь конкретної сфери, адже в залежності від теми розмови використовується й іноземна лексика.

В цілому на одне складне речення використовується 2-3 іншомовних запозичення. В простих реченнях це зазвичай одне слово «гайрайго».

Більшість слів відносяться до іменників, прикметники та дієслова використовуються рідко. Можна зазначити заміну класичних японських слів на «гайрайго». Так, наприклад, у реченні 41 слова «質問» та «答える» замінили на англomовні запозичення, хоча обидва японські варіанти активно використовуються при щоденному спілкуванні.

В проаналізованих реченнях не має видозмінених слів і вся запозичена лексика тут відповідає своїм значенням у мові оригіналу.

Варто зазначити, що «гайрайго» становить близько 40-50% слів у розмовному стилі. Значно більшим цей відсоток може бути у розмові підлітків та молодих людей, що активно використовують слова іншомовного значення у своїх розмовах. Це спричинено тим, що більшість слів із сучасних тем не мають відповідників у японській мові, а отже вони просто займають пустоту і доповнюють мову.

Більшість запозичень відносяться до слів англійської мови, рідше зустрічається німецька, італійська, французька. «Гайрайго» розмовного стилю

відносять до третього класу запозичень. Також, цей клас поповнюється і зараз, адже нові терміни активно проникають до японської мови.

3.5 «Гайрайго» в офіційно - діловому стилі

Офіційно-діловий стиль це мова законів, наказів, уставів. Речення у ньому будуються чітко. Діловий текст характеризується високим ступенем стандартизації мови (вживання усталених словесних формул, значна частота повтору слів, зворотів, конструкцій), так і своєрідністю синтаксису (прямий порядок слів). Властивий високий ступінь одноманітності, стандарту форми, сувора регламентація розміщення та будови тексту.

В офіційно-діловому стилі японської мови можна рідко зустріти слова іншомовного походження.

1. 第 21 条集会と結社の自由が保証され、スピーチ、報道、他のすべての表現形式。[34]

Гарантується свобода зборів і об'єднань, а також свобода **слова**, друку і всіх інших форм вираження думок.

2. 法律に従い、全員が必須のトレーニングを確保する必要があります。彼らの世話をしている子供たち。強制トレーニングは無料です。[34]

Відповідно до закону, кожен повинен забезпечити обов'язкове **навчання**. Діти, які доглядають за ними. Вимушене **навчання** безкоштовне.

3. 第 43 条両院は、国全体を代表する選出されたメンバーで構成されています。

各商工会議所の会員数は法律で定められています。[34]

Стаття 43. Обидві палати складаються з виборних **членів**, що представляють весь народ.

Число членів кожної палати встановлюється законом.

4. 第 44 条両方の商工会議所のメンバーの資格、および彼らの有権者の資格

法律によって決定されます。しかし、理由による差別があつてはなりません[34]

Стаття 44. Кваліфікація **членів** обох Торгових палат та кваліфікація їх виборців.

Визначається законом. Але не повинно бути дискримінації з причин.

5. 第 50 条両院の会員は、法律で定められた場合を除き、

議会の会期中に逮捕される。開会前に国会議員が逮捕

セッションは、関連する商工会議所の要請により、一定期間拘留から解放されるものとする。

セッション。[34]

Стаття 50. Члени обох палат, за винятком випадків, передбачених законом, не можуть бути заарештовані в період **сесії** Парламенту; члени Парламенту, заарештовані до відкриття **сесії**, на вимогу відповідної палати повинні звільнитися з висновку період **сесії**.

6. 第 51 条両方の商工会議所のメンバーは、彼ら自身に関連して商工会議所の壁に責任を負わない

商工会議所でのスピーチ、声明、投票。[34]

Стаття 51. **Члени** обох палат не несуть відповідальності за стінами палати в зв'язку зі своїми **провами**, висловлюваннями і голосуванням в палаті.

7. 第 53 条内閣は、議会の臨時会合を召集することを決定することができる。

内閣は、もしあれば、議会の臨時会合を召集することを決定すべきである

いずれかの部屋のメンバーの総数の 4 分の 1 以上を要求した。[34]

Стаття 53. Кабінет може приймати рішення про скликання надзвичайних сесій Парламенту. Кабінет повинен приймати рішення про скликання надзвичайних сесій Парламенту, якщо цього зажадали більше однієї четвертої частини загального числа **членів** однієї з палат.

8. 各商工会議所は、会議の議事録を保持しています。これらのプロトコルは公開する必要があり、

それらのクローズドプロトコルを除いて、公的検査のために配布される[34]

Кожна торгова палата веде протокол засідання. Ці **протоколи** потрібно опублікувати.

Поширюється для публічного огляду, за винятком **закритих протоколів**.

9. 第 62 条各商工会議所は州の問題について調査を行うことができる

管理し、目撃者の外観と証言、およびプレゼンテーションを要求する権利を有します

プロトコル。[34]

Стаття 62. Кожна палата може проводити розслідування з питань державного управління і має право при цьому вимагати явки і **показання свідків**, а також уявлення **протоколів**.

10. 第 64 条議会は、手続きに従って検討するために、両院の議員の中から裁判所を形成するものとする。

からの削除のケースに対してそれらの裁判官の違反の弾圧位置。

告発に関連する問題は法律によって規制されています。[34]

Стаття 64. Парламент утворює з числа членів обох палат суд для розгляду в порядку імпічменту порушень тих суддів, проти яких порушено **справу** про відсторонення від посади. Питання, які стосуються розгляду справ в порядку імпічменту, регулюються законом.

Ми надали невеликі кількість прикладів офіційно-ділового стилю японською мовою. Варто зазначити, що у даному стилі майже не має запозиченої лексики. Гайрайго тут в більшій мірі представлені іменниками, рідко зустрічаються дієслова. На одне складне речення може припасти одне іншомовне слово. Проаналізувавши уривки тексту, можна побачити, що на в середньому на п'ять речень лише одне буде містити у собі слово іншомовного походження.

Слово «プロトコル» часто використовується в реченнях, є запозиченням із французької мови. Активно використовуються, адже не має відповідника у японській мові. Слово «メンバー», що також часто можна зустріти у реченнях, є запозиченням з англійської, давно використовується у японській мові. «セッション» також є запозиченим із англійської мови, активно використовується у сфері політики.

Проаналізувавши ці приклади, ми можемо побачити, що процент запозиченої лексики в офіційно - діловому стилі досить низький і становить близько 7-10%. Запозичення представлені в більшій мірі англійською та французькою мовами. Слова відносяться до сфери «політика».

Висновки до розділу III

Ми проаналізували використання та функціонування «гайрайго» в п'яти основних функціональних стилях японської мови а саме: науковому, розмовному, публіцистичному, офіційно-діловому та художньому.

В науковому, розмовному, публіцистичному та художньому стилі ми можемо побачити активне використання запозиченої лексики. Процент такої лексики може становити від 40% до 80%. В наукових текстах технічного характеру він може сягати навіть 90%, так само як і текстах публіцистичного стилю. Офіційно-діловий стиль не містить у собі великої кількості «гайрайго».

Більшість запозичень відносять до останнього класу, до такого, що поповнюється зараз, через великий вплив інших мов на японську та через відсутність значної кількості відповідників у японській мові. Також ми можемо зазначити, що деякі гайрайго почали витіснити класичні японські слова, й стали більш уживаними.

На першому місці переважають запозичення з англійської мови. Вони використовуються у таких сферах як «краса», «мода», «спорт», «технології». Також багато слів запозичено з німецької мови, вони краще усього представлені у сфері «медицина». Загалом, запозичення надходять з англійської, німецької, французької, португальської мов. Наприклад:

- ガーゼ (ドイツ語)
- カステラ (ポルトガル語)
- アトリエ (フランス語)
- ピアノ (イタリア語)

Найчастіше гайрайго не змінюють своєї будови переходячи у японську мову. Їх написання зберігається, а смисл не змінюється. Рідко можна побачити спрощення або складові гайрайго. Спрощення більшою мірою відбувається у розмовному стилі, адже при розмові певна частина слова може втрачатися.

Широко представлені запозичення серед іменників, рідше можна зустріти дієслова, прикметники чи прислівники. Їх велика кількість серед іменників обумовлена тим, що саме такі слова не мають відповідників у японській мові.

ВИСНОВКИ

У даній роботі ми охарактеризували поняття «гайрайго» та розглянули його використання у сучасній японській мові. Можна побачити, що зараз

«гайрайго» активно використовують при щоденному використанні. Причиною цього є вплив іншомовних культур на японську мову, а також брак слів аналогів у ній.

Було виокремлено основні класи «гайрайго», та зазначено, що найбільшим класом є останній, післявоєнний клас іншомовних запозичень, що досі активно розвивається.

Ми побачили, що більшість слів іншомовного походження відносять до іменників, також зустрічаються прикметники та дієслова. Дослідили, що «гайрайго» може переходити в японську мову повністю, або ж втрачати написання та змінювати сенс. Дуже часто відбувається спрощення «гайрайго».

Проаналізували використання «гайрайго» в основних функціональних стилях японської мови, ми побачили, що в кожному із них є свої особливості. Таким чином у художньому стилі, який останнім часом активно прирівнюється до розмовного, процент використання «гайрайго» збільшився у порівнянні з минулим десятиріччям. В текстах науково стилю, велика кількість «гайрайго» зі сфера медицина, більшість іншомовних запозичень там прийшли з німецької мови під час другого етапу запозичень. Науково-технічні тексти можуть містити близько 80% «гайрайго», адже в японській мові відповідники відсутні. Найбільшим за використанням «гайрайго» є публіцистичний стиль, а особливо молодіжні журнали. Для привернення уваги тут «гайрайго» використовують у дуже великій кількості, іноді процент запозиченої лексики може сягати 90%.

Найменш характерне використання «гайрайго» у текстах офіційно-ділового стилю. Тут можна зустріти рідкі запозичення з французької та англійської мов.

Основний пласт «гайрайго» становлять англіцизми, хоча зустрічаються запозичення з німецької, французької, італійської та португальської мов.

Отже, у нашому дослідженні ми дійшли висновків, що японська мова активно змінюється, в неї все більшою мірою проникають нові і нові запозичення. Їх активно використовують в більшій або меншій мірі в усіх стилях мовлення. Причиною цьому є активний вплив іншомовної культури. Наразі, «гайрайго» в середньому становить 15% усього лексичного складу японської мови, та простежити за його проникненням зараз майже не можливо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Арешидзе, Алпатов 1991 - Арешидзе Л. Г., Алпатов В. М. Гайрайго в современном японском языке. // Лексические заимствования в языках современного Востока. М.
2. Алпатов 1985 - Алпатов В. М. Англоязычные заимствования в японском языке и американизация японской массовой культуры. // Япония: культура и общество в эпоху НТР. М. • Алпатов 1988 - Алпатов В. М. Япония: язык и общество. М.
3. Дудик П. С. Д 81 Стилїстика української мови: Навчальний посібник. - К.: Видавничий центр «Академія», 2005. - 368 с. (Альма-матер)
4. Савко И. Э. Русский язык. От фонетики до текста - Минск: ООО «Харвест», 2005. - 512 с.
5. Раздорская Н.В. Читаем и переводим японскую газету. Пособие по работе на основе японских газетных тестов общественно-политической тематики. - М.: АСТ: Восток - Запад, 2006. - 245 с.
6. Українська мова. Українська література - К.: ТОВ «КАЗКА», 2009. - 864 с. - (Серія: «Новий довідник»)
7. Жукова И.В. Стилистика японского языка / И.В. Жукова. – 2-е изд., доп. - М.: Вост. лит., 2002.
8. Ботвина Н.В. Офіційно-діловий та науковий стилі української мови: Навчальний посібник. - К., 1998.
9. Алпатов В.М. Япония: язык и общество. 2-е изд. / В.М. Алпатов. - М.: Муравей, 2009. - 136 с.
10. Маевский Е.В. Гайрайго. Японская транскрипция иностранных слов. 2-е изд., стереотип. / Е.В. Маевский, Н.Г. Рысина. - М.: Восток-Запад, 2005.
11. Руссо М. Гайрайго - английские заимствования в японском / Руссо М. // Столичное образование. - 2009. - №4.

12. Аракава Собэ:, Очерк иноязычных слов (Гайрайго Гайсецу) изд. Сансейдо:, Токио, 1943.
13. Bjarke Frellesvig. A History of the Japanese Language / Bjarke Frellesvig. - Cambridge University Press, 2010. - 410 p.
14. Оксенчук Я.В. Іншомовні запозичення як один із засобів поповнення та розвитку словникового складу японської мови // Магістерська робота/ Я.В. Оксенчук. - К.: 2012. - 91 с.
15. Зубков М. Сучасна українська ділова мова. 2-ге вид., доповнене. - Х.: Торсінг, 2002.
16. Ботвина Н.В. Ділова українська мова (офіційно-діловий та науковий стилі): Навчальний посібник. 3-є вид., доп. та перероб. - К.: "АртЕк", 2001. - 280 с.
17. Культура фахового мовлення: Навчальний посібник / За ред. Н.Д.Бабич. - Чернівці: Книги - ХХІ, 2006. - 496 с.
18. Авраменко О.М., Чукіна В.Ф. Стилїстика сучасної української мови. Програма факультативного курсу\ 10-11 кл. - К: Грамота, 2008. - 256 с.
19. 2015 M.KISHIMOTO\ A.HIGASHIYAMA NARUTO ナルトド純情忍伝
20. M. オルシェイカー|加藤しをり訳
21. 村上春樹色彩を持たない多崎つくると、彼の巡礼の年
22. <https://nostos.jp/archives/102520>
23. https://www.youtube.com/watch?v=ytTm7wCH9Qc&t=1445s&ab_channel=CrunchyrollDeutschland
24. <https://cancam.jp/archives/888505>
25. <https://cancam.jp/archives/888516>

26. https://www.asahi.com/articles/ASNC97KPSNC9ULBJ00W.html?iref=c_omtop_7_01
27. <https://www.zjk.or.jp/kidney-disease/cure/>
28. https://www.adpkd.jp/yomoyama/vol03_01.html
29. www.ncvc.go.jp
(<http://www.ncvc.go.jp/cvdinfo/pamphlet/heart/pamph55.html>)
30. nw.tohoku-epco.co.jp (<https://nw.tohoku-epco.co.jp/thunderbolt/>)
31. <https://www.uraraka-soudan.com/column/78>
32. <http://www.wakutin.or.jp/data/mother/vaccination2.html>
33. https://www.android.com/intl/ja_jp/
34. <https://legalns.com/download/books/cons/japan.pdf>

要約

語彙のガイライゴは英語から借り言葉が中心なので、本研究ではそれらに焦点を当てました。国立日本語研究所が行った推定によると 1970 年、英語の借用は全語彙「ガイライゴ」の 94.1%を占め、今では間違いなくこの数が増えています。ただし、テキスト内の「ガイライゴ」コンテンツの割合は、テキストの性質によって異なります。

ガイライゴは日本語に入るとカタカナで書かれ、その見た目や意味を保持していることが多いことがわかっています。また、ガイライゴは比較可能で、複合的であり、日本語への移行を簡素化することができ、時には新しい意味を獲得することさえできます。

3つの基本的グループが区別されました。

- XVI-XVIII 世紀のレクセム。
- XIX 後半の借入-XX 世紀の前半。;
- 戦後の借り言葉

日本語の主なスタイルは、ジャーナリズム、科学、芸術、会話、公式、ビジネスです。

これらのスタイルのそれぞれで、ガイライゴの使用を見ることが出来ます。何よりも、借りた言葉はジャーナリズムスタイルと口語で使用されます。正式なビジネススタイルはガイライゴの表現が最も少ない。ほとんどの外国からの借り言葉は、英語、ドイツ語、ポルトガル語から来ました。ガイライゴは、ほとんどの場合、名詞、動詞、形容詞で表されます。